

Violența bazată pe gen împotriva femeilor – o anchetă la nivelul UE

Articolul 21 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene recunoaște dreptul la nediscriminare, inclusiv pe criterii de sex.

Contextul politicilor

Atât Rezoluția Parlamentului European referitoare la eliminarea violenței împotriva femeilor (26 noiembrie 2009), cât și Concluziile Consiliului Uniunii Europene privind eradicarea violenței împotriva femeilor (8 martie 2010) subliniază lipsa de date comparabile și periodice privind violența împotriva femeilor în Uniunea Europeană (UE). Deși mai multe state membre ale UE au efectuat anchete relevante, rezultatele fie nu sunt comparabile, fie sunt învechite.

Rezoluția Parlamentului European privind Programul de la Stockholm (25 noiembrie 2009) a solicitat, în consecință, compilarea și publicarea de către FRA a unor „statistici fiabile și comparabile cu privire la toate criteriile de discriminare [...] și tratamentul egal al acestor criterii, și a unor date comparative privind violența împotriva femeilor în UE”.

Aceste date fiabile și comparabile sunt esențiale pentru evaluarea dimensiunii fenomenului și pentru găsirea unor soluții adecvate.

Principalele aspecte

Violența împotriva femeilor și UE

Violența împotriva femeilor continuă să fie o problemă stringentă în statele membre ale UE, afectând drepturile fundamentale de bază ale femeilor, precum demnitatea, accesul la justiție și egalitatea de șanse între femei și bărbați. Impactul violenței împotriva femeilor depășește cu mult persoanele imediat implicate – victima (victimele) și autorul (autorii) infracțiunii – afectând familii, comunități și societatea în ansamblu.

Egalitatea între femei și bărbați este un principiu de bază al UE. Acesta este recunoscut în tratatele UE și în Carta

drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. Violența împotriva femeilor poate fi asociată mai multor articole din cartă – precum demnitatea umană (articolul 1), dreptul la viață (articolul 2) și la integritate al persoanei (articolul 3), interzicerea torturii și a pedepselor sau tratamentelor inumane sau degradante (articolul 4), dreptul la libertate și la siguranță (articolul 6) și nediscriminarea (articolul 21). Comisia Europeană reafirmă hotărârea UE de a combate violența bazată pe gen în „Strategia pentru egalitatea între femei și bărbați 2010–2015” (21 septembrie 2010).

Ancheta FRA privind violența împotriva femeilor

În 2011–2012, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) va efectua o anchetă la nivelul UE privind violența împotriva femeilor. Aceasta este prima anchetă de acest tip în care vor fi eșantionate aleatoriu și intervievate 40 000 de femei din cele 27 de state membre ale UE și din Croația. Prin urmare, această anchetă va furniza date comparabile și solide pe baza cărora factorii de decizie trebuie să formuleze strategii informate, precise pentru combaterea acestui tip de violență.

Obiectivele specifice ale anchetei sunt următoarele:

- furnizarea probelor necesare pentru principalele părți interesate, precum factorii de decizie, specialiștii și organizațiile neguvernamentale în vederea elaborării de politici și alte măsuri de combatere a violenței împotriva femeilor;
- furnizarea, pentru prima dată, a unor date comparabile la nivelul UE privind amploarea și natura experiențelor femeilor în legătură cu violența fizică, sexuală și psihologică, precum și cu hărțuirea – inclusiv situația în care femeile raportează aceste experiențe și răspunsul pe care îl primesc atunci când procedează astfel;
- contribuția la colectarea de date pentru dezvoltarea unor indicatori care vor fi utilizați pentru monitorizarea violenței împotriva femeilor și a reacțiilor la aceste cazuri.

Măsurarea violenței împotriva femeilor

Această anchetă intenționează să reflecte experiențele „de zi cu zi” ale femeilor în ceea ce privește violența – inclusiv **violența fizică, sexuală și psihologică**, hărțuirea și urmărirea în scopul hărțuirii de către parteneri actuali și precedenți și de către alte persoane decât partenerul, în ultimele 12 luni și începând de la vârsta de 15 ani. Ancheta are, de asemenea, ca scop măsurarea **experiențelor legate de violență înainte de vârsta de 15 ani**, pentru a avea o imagine completă a experiențelor femeilor pe întreg parcursul vieții acestora.

Ancheta va analiza, în special, experiențele legate de violență în diverse medii, precum propria casă sau locul de muncă, dar și formele de violență/hărțuire manifestate prin utilizarea noilor tehnologii de comunicare, precum mesajele text sau rețelele de socializare online. Ancheta va include și întrebări cu privire la frecvența și gravitatea violenței, consecințele fizice, emoționale și psihologice ale violenței, utilizarea serviciilor de asistență medicală și a altor servicii, gradul de satisfacție în urma serviciilor primite, precum și întrebări cu privire la experiențele femeilor în legătură cu contactarea poliției și sentimentul de siguranță.

Metodologie

Ancheta FRA privind violența împotriva femeilor va reprezenta un exercițiu la scară largă de colectare de date cantitative, pe baza unui chestionar de anchetă detaliat. Aceasta va cuprinde interviuri directe standardizate cu un eșantion aleatoriu de 1 500 de femei pentru fiecare țară, totalizând interviuri cu **40 000 de femei** pe întregul teritoriu al UE. Rezultatele vor oferi date reprezentative privind violența împotriva femeilor la nivelul fiecărei țări și la nivelul UE.

Având în vedere varietatea de forme ale violenței împotriva femeilor și limitările inerente ale oricărei metodologii specifice de cercetare, este important să se admită faptul că ancheta nu va putea măsura toate tipurile de violență împotriva femeilor. De exemplu, formele relativ rare de violență sau cele care afectează în principal subpopulații specifice – precum traficul de femei și fete sau mutilarea genitală feminină – nu vor fi surprinse în mod adecvat într-un eșantion aleatoriu.

Activități de pregătire pentru ancheta la scară reală

Începând din 2010, FRA a efectuat consultări cu părțile interesate și experții pentru elaborarea proiectului său de anchetă privind violența împotriva femeilor, concentrându-se pe domeniul de aplicare și obiectivele anchetei, nevoile

factorilor de decizie la nivel național și la nivelul UE, precum și aspectele tehnice ale metodologiei anchetei.

FRA a efectuat, în perioada 2010–2011, un studiu de testare prealabil privind violența împotriva femeilor în șase state membre ale UE: Finlanda, Germania, Italia, Polonia, Spania și Ungaria. Testul prealabil a fost conceput pentru a sprijini FRA în elaborarea întrebărilor pentru anchetă care să poată conduce la rezultate comparabile privind experiențele femeilor în ceea ce privește violența în UE. Testul prealabil a analizat modul în care diferitele femei înțeleg conceptele cheie care vor fi examinate în anchetă: legate de experiențe de violență fizică, sexuală și psihologică, în mediul „domestic” și la locul de muncă, dar și în medii noi, precum rețele de socializare online.

Recomandări bazate pe date concrete

Rezultate

Rezultatele anchetei, care vor fi făcute publice în 2013 și vor contribui la furnizarea de informații pentru dezbaterile în curs privind măsurile luate la nivelul UE pentru combaterea violenței împotriva femeilor – de exemplu, printr-o nouă legislație, armonizarea legilor existente sau programe de creștere a gradului de conștientizare în rândul cetățenilor UE. În fiecare țară, ancheta va furniza informații relevante pentru activitatea poliției, a personalului din domeniul asistenței medicale și sociale și a organizațiilor societății civile, contribuind la alocarea eficientă a resurselor și la îmbunătățirea serviciilor. De exemplu, estimări ale numărului de cazuri de violență, nevoile victimelor și percepțiile acestora cu privire la calitatea asistenței primite pot determina reevaluări ale resurselor disponibile la nivelul serviciilor guvernamentale și neguvernamentale de sprijinire a victimelor.

Informații suplimentare:

Vă rugăm să vizitați site-ul FRA la adresa:
<http://fra.europa.eu>,

în special:
http://fra.europa.eu/fraWebsite/research/projects/proj_eu_survey_vaw_en.htm.

Sau puteți contacta:
information@fra.europa.eu.